

Provtagningsanvisning P-Ammoniumjon

Utförs på:
Kliniskt kemiska laboratoriet Växjö

1 Indikation

Misstanke om metabol sjukdom, vid leversvikt och vid oklara tillstånd av encefalopati.

Även vid Reye's syndrom, infektioner med ureasproducerande bakterier och vid misstänkt förhöjd ammoniumhalt till följd av intag av vissa läkemedel (t.ex. Valproat).

2 Patientförberedelse

Patienten ska vara fastande.

3 Provtagning och provhantering

Samla blod från ostasad ven hos fastande patient. Patienten ska undvika rökning före provtagning.

Provet placeras på is och lämnas omedelbart till laboratoriet.

Venprov: EDTA-rör (lila kork), vacutainerrör. Rören ska fyllas helt och vara ordentligt stängda hela tiden. Mikrorör ej utvärderat, men kan sannolikt ge förhöjda värden. Placeras omedelbart på is.

Kapillärprov: EDTA-rör (lila kork), mikrorör. Ej utvärderat, men kan sannolikt ge förhöjda värden. Rören ska fyllas till översta strecket samt stängas ordentligt så fort provtagningen är klar. Placeras omedelbart på is.

Centrifugering: Centrifugera **snarast**, helst vid 4 °C, se dokument [Centrifugering av provrör, Klinisk kemi och transfusionsmedicin](#)

Förvaring: Lämnas omedelbart till laboratoriet.

4 Remiss

Cambio Cosmic / Remiss Kemi

5 Analysfrekvens

Akut/Dagligen

6 Referensintervall, beslutsgräns

Kvinnor: 11-51 µmol/L

Män: 16-60 µmol/L

7 Bedömning

Förhöjd halt ses vid leversvikt till följd av att leverns förmåga att eliminera ammoniumjon minskar. Förhöjd halt ses även vid utveckling av portal kollateralcirkulation eftersom att ammoniumrikt blod då går ut i systemcirkulationen.

Ökade nivåer ses även bland annat vid defekter i omsättningen av urea, vid Reye´s syndrom och till följd av intag av vissa läkemedel (ffa Valproat).

7.1 Felkällor och variation

Ammoniumjonhalten i provet ökar med tiden p.g.a. nedbrytning av kväveinnehållande substanser och därför bör plasma avskiljas snarast. Rökning kan leda till förhöjd nivå.

Vissa läkemedel kan ge falska resultat, t.ex. Cefoxitin, Intralipid, Sulfasalazin, Sulfapyridin och Temozolomid.

Gammaglobulin vid nivåer > 30 g/L ger falskt förhöjda resultat av ammoniumjon. I mycket sällsynta fall kan gammopati, särskilt typ IgM (Waldenströms makroglobulinemi), orsaka icke tillförlitliga resultat.

8 Kod

NPU03928